

Megjelenik minden vasárnap. Előfizetési bérlet a kifejezett felmondásig fennáll. Reklamációk: előfizetési és hirdetési ügyben a nyomdához, szerkesztési ügyben a felelős szerkesztőhöz küldendők. Kéziratok, melyek nem adatnak vissza, legkésőbb minden kedd, apró hírek minden szerda d. e. 10 óráig küldendők be kizárólag „Muravidék” szerk. M. Sobota” címre.

MURAVIDEK

Murántul és Muraköz heti értesítője
Informativni tednik za Prekmurje in Medjimurje

Előfizetési ára: Belföldön negyedévre 15 Din., félévre 30 Din., egész évre 60 Din. Minden más európai államban csak előre fizetve s legalább fél évre 40 Din., egész évre 80 Din. Amerika bármely államába csak egy évre és előre fizetve két (2) USA Dollár.

Hirdetési ár □ cm-ként: Szövegkört és nyitótér 1.25 Din., rendezés 0.75 Din., apróhirdetés 0.50 Din és az illeték; többszörinél engedmény. - Hirdetéseket és előfizetéseket „Prekmurska Tiskarna” veszi fel és számolja el, s csak a nála nyugtázott vagy postatakarék útján történt fizetések ismertetnek el.

Szerkesztő — tulajdonos:
KUHAR ISTVÁN.
Postatah. számla száma: 12980.

XI. Évf.

Murska Sobota, 1932. március 20.

12. Szám.

A középeurópai gazdasági antant.

Európaszerte nagy érdeklődést keltett Tardieu francia miniszterelnök terve a Középeurópai államok együttműködéséről. Ennek tervnek a háttere igen érdekes. Ezt a gondolatot a francia kormány már akkor felvetette, amikor Franciaország és Anglia először tárgyaltak az időközben elmaradt loszannei konferenciáról.

A francia kormány már akkor megtette azt az ajánlatot, hogy módot kellene találni a középeurópai államok együttműködésének gyakorlati megvalósítására. Egyben rámutatott Franciaország arra, hogyha sikerül megvalósítani egy középeurópai gazdasági antantot, akkor ez nagyon megkönnyítené a jóvátételek és a nemzetközi adósságok rendezésének kérdését, mert Franciaország ebben az esetben engedményekre lenne hajlandó. Szóval ez a terv már innen-onnan három hónapos lesz s végre Anglia is elfogadta, ezzel megváltoztatván középeurópai politikáját. Anglia csatlakozása a francia tervhez, újabb meglepetést hozott.

A háború óta egy másik ország minden tekintetben Franciaországtól eltérő középeurópai politikát folytatott s most ez az ország frontot változtatott és magáévá tette a francia tervet, — Tardieu miniszterelnök középeurópai programját. Ez az ország késznek nyilatkozik arra, hogy a súlyos helyzetbe jutott Közép-Európát Franciaországgal együtt megsegítse. Ezután már csak Németország csatlakozása volt szükséges.

Nyilván való ugyanis, hogy a dunai államok megszervezésének széleskörű problémája csak akkor oldható meg, ha Franciaország, Nagy-Británia, egy másik ország és Németország együttesen közreműködik ebben s az ügyet a többi kormányokkal egyetértésben szorgalmazzák. Franciaország tehát Németországot is meghívta az új középeurópai összefogás munkájához. Kifejezte a francia kormány azon óhaját, hogy Németország vegyen részt a Délkelet-Európa jobb gazdasági megszervezésére irányuló munkálatokban.

Ezzel a lépéssel egyidejűleg megszűnt minden hamis és aggodalmat keltő kombináció, mintha a Tardieu által felvetett terv Németország ellen, vagy Németország nélkül akarna megvalósulni.

Igy tehát a francia terv már most komoly mozgalmat idézett fel. Elsősorban ennek a mozgalomnak az a feladata, hogy azok között a dunai államok között, amelyek érdekközösségben és gazdasági egymásrautaltságban állanak egymással, széleskörű

gazdasági megegyezések létesüljenek közös felvirágzásuk érdekében.

A megbízható gazdasági alapokra épített igazi európai uniónak kiindulási pontja szükségképpen az, hogy a *dunai államok között megegyezés létesüljön*. Természetes, hogy ezt nem lehet egyik napról a másikra megvalósítani, de — nem szabad semmit sem elhanyagolni, ami előmozdíthatná a nagy és üdvös cél elérését.

R.-s.

Németország elnökválasztása.

Németországban 7 évre választják az elnököt. Ha a szavazatok száma nem adja az abszolút többséget, a választást egy hónap múlva meg kell ismételné, de akkor már az egyszerű többség dönt.

A 40 millió szavazásra jogosult német választó közül mult vasárnap 36 millió 676 ezer 370 szavazott le. Ebből Hindenburgra 18,659,203-an, Hitlerre 11,226,481, Thaelmannra (kommunista) 5,024,401, Düstelberg alezredesre (német nemzetiségi) 2,558,256 és Winterre 108,029-en szavaztak.

A választás rendben és csendben ment. A birodalmi hadsereg tagjai nem választhattak.

Mint ahogy a legtöbb választásnál történik, itt is volt egy egy trükk.

Az egyik választási kerület előjárója Kluge a szavazó lapok össze-

számolása után azokat magához vette, hogy a választási elnökhöz elvigye őket. Ámde sem Kluge, sem a szavazati lapok nem érkeztek oda. Azt hiszik, hogy ellopták őt a szavazati lapokkal együtt.

A választás és annak eredménye Franciaországban megnyugvást keltett. Az angol nézetek szerint Hindenburgot a második választási menetben is megválasztják, mert Németországban a józan belátás és a rendszeret győzt. Csak a Daily Mail nevű lap nézete üt el az általánostól, mert nem tartja lehetetlennek Hindenburg bukását. A Daily Telegraph azt írja, hogy Hitler esetleges győzelemre a második választás alkalmával, katasztrófális hatású lenne nemcsak Németországra, hanem az egész nemzetközi helyzetre is.

Politikai hírek.

Belföld.

A minisztertanács felhatalmazta a pénzügy- illetve igazságügyi minisztert, hogy készítsenek és terjesszenek be a *gazdák védelméről* és a kamatláb magasságáról szóló törvényjavaslatot.

A parlament most tárgyalja a gabona monopoliáról szóló törvényjavaslatot. Ezen bizottságban Benko képviselőnk is bent volt s nem csekély szerepet játszott az ő személye abban, hogy a bizottság javaslata szerint a törvény úgy fog szólni, hogy minden szorosán vett *paraszt*

örléssel foglalkozó malom, tekintet nélkül örlőképességére és a hajtóerejére az általán illetéktől (pavšalna taksa) mentes lesz.

A szenátus most tárgyalja a költségvetésről szóló törvényjavaslatot.

Külföld.

Moszkvában merényletet követtek el a német nagykövetség tanácsosa ellen. A moszkvai német követségen Twardowski német nagykövetségi tanácsos ellen merényletet követtek el. A tanácsost egy lövés nyakán súrolta, egy másik pedig a kezén sebesítette meg. Összesen négy-

szer löttek rá. A tettes le van tartóztatva, de a merénylet okát nem állapították meg. Az orosz külügyi népbiztos sajnálkozását fejezte ki a moszkvai német nagykövet előtt s a leggyorsabb és legszigorubb vizsgálat megindítását ígerte.

Magyarország. A magyar pénzügyminiszter báró Korányi Frigyes kijelentette, hogy a magyar külkereskedelem rendezése és a külföldi pénzügyi tárgyalások nagy lépésekkel, előnyösen haladnak előre. Az általános javulás csak aratás utánra várható, habár az adók addig is befolyának. A zöld hitel rendeletet pár nap múlva kiadják, az adósok az új termés értékesítéseig kiméletben részesülnek. A költségvetés összeállítása folyamatban van s remény van rá, hogy három hét múlva teljesen áttekinthető lesz.

Románia. Románia külügyminisztere Ghika herceg Párizsban fontos tárgyalásokat folytatott Tardieu francia miniszterelnökkel a Középeurópai tervről, vagyis a dunai államok együttműködéséről. Ugy hírlik, hogy Románia elvben hozzájárul a francia javaslatához s erről nemsokára hivatalos nyilatkozatot is fognak kiadni.

Oroszország. Ugy látszik, hogy Oroszország magatartása Japánnal szemben megváltozott. Még az orosz hivatalos újság is úgy tudja, hogy Japánnak a keletázsiai területen olyan törekvései vannak, amelyek orosz érdekeket is sértenek. Feltevése szerint a japánok nem elégszenek meg Mandzsuriával, hogy az egész Tengermelléket Vladivosztokkal együtt, — sőt Mongolia keleti tartományait is el akarják hódítani. Ebben az esetben Oroszország minden talpalatnyi területet fegyverrel védene meg annak dacára, hogy nincsenek háborus szándékai.

Jugoszláv-magyar-román gazdasági konferencia lesz Beogradban. Husvét táján jugoszláv-magyar-román gazdasági konferencia lesz Beogradban s minden remény megvan arra, hogy az idején termés értékesítése körül kívánatos együttműködésre megegyezés fog létesülni.

Lengyelország és Magyarország között diplomáciai uton tárgyalások folytak kontingens-szerződés megkötése céljából. A legyelek azonban olyan kívánságokkal állottak elő, amelyek a tárgyalások folytatását lehetetlenné tették, úgy hogy a kontingensszerződés tervét félre kellett tenni.

A csehszlovák-magyar kereskedelmi tárgyalásokat március

közepén folytatják. A delegációk egyes tagjai akkor már nem lesznek elfoglalva Genfben s így a tárgyalások akadálytalanul lesznek folytathatók. Miután a legtöbb kérdésben már sikerült a differenciákat elosztani, így a szerződés megkötésének most már semmi sem áll útjában.

A csehszlovák sajtó szerint a dunai államok gazdasági föderációját a nagyhatalmak beavatkozása nélkül kell megvalósítani. Prágában a legjobb megoldásnak az öt dunai állam vámunióját tartják, amely mint egyetlen gazdasági egység illeszkednék bele Európa gazdasági szerkezetébe.

Francia részről úgy hírlik, hogy rövidesen összehívják az érdekelt öt dunai állam konferenciáját, mert az egész Dunavölgy gazdasági talpraállítása most a világ egyik legsürgősebb problémája.

Angliában felmerült az a terv, hogy a kilenc érdekelt állam: Franciaország, Anglia, Olaszország, Németország, Magyarország és a Kiszántal mielőbb döntsön Genfben arról, hogy a francia terv jelenlegi alakjában keresztül vihető-e és ha nem, úgy kellőképpen módosítható-e, vagy egyéb rekonstrukciós javaslatra szorul.

A Népszövetség a japán-kínai viszály ügyében rendkívüli gyűlésen tárgyalt s az elfogadott javaslatokat a közgyűlés elé fogják terjeszteni. A záró ülésen felszólalt a jugoszláv delegátus is a kérdés rendezése érdekében.

A belföldön szabad lesz a gabona forgalom.

Dr. Kramer Albert kereskedelemügyi miniszter a parlamentben e hó kilencedikén a következő törvényjavaslatot terjesztette elő:

1. A gabona forgalom a jugoszláv királyság határain belül szabad. Valamennyi buza és rozs fajta, valamint buzaliszt ki- és beviteli joga továbbra is kizárólag az államé.

(A kivitt és behozatalt az állam továbbra is kedvezményezett kiviteli társaság útján gyakorolja.)

2. A kedvezményezett kiviteli társaság a megvásárolt termények árának legalább felét az átvételkor készpénzben kifizeti, míg a megmaradt részre meghatározott fizetési határidő kötelezvényeket ad.

Az adó hatóságok ezeket a kötelezvényeket az állami adók fizetésére elfogadják.

3. A malmok, — a paraszti malmokat (vizi malmokat) kivéve, külön általánny illetéket — pauszálét — tartoznak fizetni, amelyet a malmok kapacitása szerint rendelnek el, tonnánként legfeljebb 300 dinárnyi összegig. Ezt valamennyi malom fizeti, amely gabonaneműket őrl. (A miniszter előírja, hogy mely malmok a paraszti — vagy vizi malmok.)

4. A negyedik paragrafus az illetékekről szól.

5. Mindazok a malmok, amelyek a gabona őrlését végzik, vagy gabona kereskedelemmel foglalkoznak, kötelesek berendezésük kapacitását e törvény életbe lépésétől számított öt nap

alatt bejelenteni. Közelebbi rendelkezéseket a kereskedelmi és iparügyi miniszter ír elő.

6. A pénzügyminiszter az export társaságnak forgó tőkét bocsát rendelkezésére.

7. Büntető eljárásról szól. Eltitkolásért, vagy hamis bejelentésért tíztől százezer dinárnyi s hat hónapig terjedő elzárással lehet büntetni.

8. Az export társaság az átvett buzáért járó kötelezettségeket fokozatosan, legkésőbb azonban 1932 december 31.-ig, elsősorban a mezőgazdasági szövetkezetekkel szemben — likvidálni tartozik.

9. A jelen törvény életbe lépésével az 1931. IX. 4-diki buzatörvény, az 1631. VI. 4-diki gabona törvényről szóló rendelkezések, rendeletek és szabályrendeletek megszűnnek, érvényüket veszítik.

10. A jelen törvény a hivatalos lapban való közzététel alapján lép életbe.

HIREK.

HETI NAPTÁR

1931. MÁRCIUS hó 31 nap. 12 hét.

A hét napjai	Róm. kath.	Protestáns
20 Vasár.	D. 6. Pálm	B. 6. Hub.
21 Hétfő	Benedek	Benedek
22 Kedd	G. sz. Kat.	Oktávián
23 Szerda	Viktorian	Frumens
24 Csüt.	N. csüt.	Gabor
25 Péntek	N. pént.	Nagypéntek
26 Szomb.	N. Szomb.	Manó

Vásárok:

21. Sv. Benedikt, Csakovec, 22. Sv. Jelena, 24. D. Lendava, 26. Rakičan.

Kereskedelmi árak:

100 kg.	Buza	Din.	160—
"	Rozs	"	140 150
"	Zab	"	180—
"	Kukorica	"	130—140
"	Köles	"	110.—
"	Hajdina	"	130—
"	Széna	"	80—110
"	Bab cseres.	"	225—230
"	Vegyes bab	"	130.—
"	Krumpli	"	50—65
"	Lenmag	"	—.—
"	Lóhermag	"	—.—
Bika	2.50	3.—	4.— 5.—
Üsző	2.50	3.—	4.— 4.50
Tehén	1.—	2.—	—.—
Borju	—.—	5.—	5.50 —.
Sertés	—.—	—.—	6.50
Zsir I-a	—.—	—.—	16.— 18.—
Vaj	—.—	—.—	28.—
Szalonna	—.—	—.—	10.— 12.—
Tojás 1 drb.	—.—	—.—	0.50

Valuta:

100 Doll. (USA) adnak itt	5575 Din-t
100 Kandai Doll.	3700 "
100 Scihl. (Bécs)	700 "
100 Frankért (Páris)	218 "
100 Liráért	290 "
100 Pengőért	950 "
100 Márkáért	1300 "
100 Pezoért (Urug.)	1200 "
100 Pezoért (Argen.)	800 "
100 Cseh kor.	166 "
100 Din =	9.05 svájci fr.

A gyermekvédelmi egyesület.

Murszka Szobotán ujabban egy gyermekvédelmi egyesület megalapításának eszméjét kezdeményezik.

Eltekintve az ilyen egyesület ismeretes, nemes céljától, a szükségessége jelenleg ugylátszik nem eléggé indokolt.

Ha tekintetbe vesszük, hogy a létező nő egyesületek (a kolo sestra, a zsidó és a keresztény nőegylet) mindegyike, az iskolák, ugyanazt a célt szolgálják, ha meggondoljuk, hogy a lakosság megterhelése, a számos gyűjtés, már eddig is eléggé tekintélyes, amely egy újabb egyesülettel sehogyszem fokozható, azt az eredményt juttatja eszünkbe; hogy egy ilyen újabb egyesület a jelenlegiek munkásságát, tevékenységét csak elforgácsolni, csökkenteni fogja anélkül, hogy végeredményben, a segélyezésben, tanítatásban, ruházásban stb.-ben szélesebb medret tudjon létesíteni.

Már-már úgy tele van a lakosság a sok különféle kéregetésekkel, a gyűjtésekkel, a sok szini és egyéb előadásokkal stb.-vel, amely mind a jótékony célokra szükséges pénz megszerzésén fáradozik, hogy a számos kevésbé tehetősebb elbujni, elzárkózni kénytelen s nem mer a gyűjtőnapokon az utcákra sem menni, nehogy kénytelen legyen a fájdalom és a szegény pirja közt kijelenteni a hölgyeknek, hogy a mai túl nehéz pénzvizonyok között már képtelen még a legcsekélyebb adomány adására is.

Ha ezeket a körülményeket alaposan mérlegeljük oda jutunk, hogy most, addig, amíg az általános anyagi viszonyok meg nem javulnak, talán függőben kellene tartani ezen egyesület kezdeményezését. Majd, ha a gazdálkodók, a földmivelők jobb helyzetben lesznek, lehet majd erről az egyesületről beszélni annak ellenére, hogy a létezőkre senkinek semmi panasza nem lehet.

Most helyénvalóbb lenne egy olyan intézmény létezése, amely az általános elszegényedést s a vele járó bajokat: a testi és lelki megromlásokat megállítani vagy legalább kiegyensúlyozni igyekezne oly módon, hogy az évente 100 ezret tisztán keresők, a maguk és családjuk életszükségleteihez és szórakozásához szükséges pénzüsszegeken felüli összegek kamatjával a krízis miatt és esetleg egyéb okok miatti munkanélkülieket és azok gyermekeit segélyeznék.

— Tüves információ alapján a március 6.-i közleményünket „Autóbaleset” cím alatt oda módosítottuk, hogy nem Podlejszek János predanovci lakos, hanem Horváth József goricali lakos járt szerencsétlenül. Őt rántotta a té-

hene az autó alá, aki zúzódások miatt még most is a kórházban van.

— **Lelkészi jubelium.** Kovács István ev. esperes 40 éves lelkészkedése alkalmából gyűlékezete diszközgyűlés keretében ünnepelte f. hó 18.-án. A jubiláns ünnepléséhez mi is legjobb kívánatainkkal járulunk hozzá.

— **A puconci ev. egyházközség** f. hó 17.-én tartotta évi rendes közgyűlését. A múlt évi zárszámadások s a jövő évi költségvetésén számos folyó ügy nyert elintézés. Felügyelőjének újból Kúhar malomtulajdonos választott meg, Vlaj másodfelügyelő betegségére való hivatkozással ezen állásától megvált, s az állás egyelőre betöltetlen. Egyhm. gyámintézeti világi elnök-ké Nemes m. szobotai keresk. adta szavazatát.

— **Járásbírói kinevezés Csákovecen.** Az igazságügyi miniszter előterjesztésére Milics Miron valjevói törvényszéki jegyzőt csákoveci járásbíróvá nevezte ki Öfelsége Alakszandár király. Szintúgy lett kinevezve Milacsics Velimir csákoveci járásbíróvá. Ő csákoveci járásbírósi jegyző volt.

— **A m. szobotai prekmurszka Banka D. D.** f. évi március 24.-én 10 órakor tartja az évi nagygyűlést. Részvényosztalékul 6 Din. (hat százalék) van tervbe véve.

— **Baleset.** Titán Karolina, moravci kocsmárosné létráról oly szerencsétlenül esett le, hogy súlyos mérvű fülvérzést kapott. Alapította már jobbra fordult.

— **„Tojásszedő.”** Kolosa puconci kocsmárosék azt tapasztalták, hogy minden vasárnap rendszeren eltűnik az istállóban levő tojásfészkekről a tojás. Az elmúlt vasárnap figyelték ki lehet az, s egy puzsavicin szolgáló kocsiszt rajtakaptak éppen akkor, amikor zsebeibe rakta a tojást. Feljelentették.

— **Tüzek.** Az idei télen feltűnően sok tüzesetről kell hírt adni. A minap egy este Lipán ütött ki tűz Zadravec József gazdánál. Egy hosszú, cseréppel fedett istálló teteteje égett el az ott levő tetemes szénával együtt. A szomszédos épületeket a hőfödte tetők mentették meg. — **Dolnja Lendavan** a múlt kedden éjszaka az alsó utcában elégett Sztankó cipész szalmatetői istállója. Itt is sok széna és szalma pusztult el. A tüzet sikerült egy helyre szorítani, mielőtt nagyobb baj lett volna. — **Benice telepes községben** (Dolnja Lendava mellett) elégett Klinc Iván telepesnek a háza, melléképületei, öt darab szarvasmarhája, sertései, tyukja s csaknem minden ingósága. A tüzet csak akkor vették észre jóformán, amikor már a zsarátnok behullott a szobába s így késő volt minden

mentési kísérlet. A szegény telep család mindenét vesztette a tűz által.

ORSZÁG-VILÁG.

— **Borzalmas gyilkosság Beogradban.** A főváros lakosságát egy borzalmas gyilkosság tartja izgalomban. Egy magánhivatalnok nyolc éves leánykáját egy ismeretlen fiatalember elcsalta a játszó térről s egy elhagyott helyen a kislányt szörnyű tette után megfojtotta s azután a holttestet otthagyták. A rendőrség elfogta a bestiális gyilkost.

— **Vakmerő betörés az odzsaci járásbírószékhelyén.** Az odzsaci járásbírószékhelyén vakmerő betörést követtek el. Feltörték a páncélszekrényt, az ott levő több mint huszezer dinár letépetnt ellopják.

A virágok megmérgezték. Dániában Árhús városban egy virágházban hat fiatalember aludt. Három közülük a virágok mérgező hatásától meghalt, hármat a kórházban ápolnak.

— **Nagybeteg apját saját kérésére meggyilkolta egy bécsi nő.** Svoboda Ede 74 éves nyugalmazott vasúti tanácsos morfiom mérgezésben meghalt. A tanácsos érelmeszesedésben szenvedett s folyton arra kérte a leányát, hogy szabadítsa meg kinyújtól s ölje meg. Leánya, aki 40 éves, és alkoholista, ittas állapotában teljesítette apja kérését. A szobaleány vallomása alapján a tanácsos leányát letartóztatták.

— **Egy ötvenéves hindu hat éves leányt akart feleségül venni.** Indiában az ahmedabadi törvényszék a gyermekvédő társaság feljelentésére az utolsó pillanatban akadályozott meg egy házasságot, amelyet egy 50 éves hindu akart megkötni egy 6 éves leánnyal.

— **Egy örült földbirtokos megölte három vendégét s azután megrendelt számukra koporsókat.** A szlovéniai Prebukovlje faluban Acsko János elmebajos földmives vendégül látott házában több szomszédot, akik mindnjában alaposan beboroztak. Acsko, a házigazda eddig csendesen viselkedett, soha senkit nem bántott. Most úgy látszik kitért rajta a baj nagy fokban s miután csendesen kiment a fás kamarába, onnan fejszét hozott be s azután ittas vendégei közül két férfit meg egy fiút agyonvagdalt. Acsko, borzalmas tettének elkövetése után elment a falubeli asztaloshoz s rendelt két nagy és egy kicsi koporsót. — **Mig az asztaloslán folyt az egyezkedés, megérkeztek a csendőrök s elfogták a szerencsétlen embert s megvasalva elszállították.**

— **Nyolc házat felgyújtott azután átvágta a torkát.** A vas megyei Kenyeri községben egy reggel kigyuladt Pürüdei Imre egyik szalmakazája. A tűz csakhamar tovább terjedt s egy óra

mlva már 8 ház állott lángokban összes mellőképületeivel együtt. Gyanu alapján elfogták Gyürési Béla 28 éves napszámot aki vállalat közben egy őrizetlen pillanatban késével átvágta a torkát s egyik kezén az ereket. A celdömölki kórházba szállították a ahol halállal vívódik.

— **Öt embert agyonvert baltával egy dühöngő mezőberényi gazda.** Bereczki József 40 éves gazda e hó 7.-én egy örökösödési pör miatt támadt veszekedés hevében baltával agyonütötte Dondy Lajosné 22 éves asszonyt, ennek 3 éves Margit és 5 hónapos Juliska leányát, özvegy Bereczki Istvánné 70 éves asszonyt s a háznál látogatóban levő Csók Istvánnét. A gyilkos mind az öt áldozatát addig ütötte baltával, míg élet volt bennük. Azután a gyilkos a kutba ugrott, de az elősiető szomszédok és a csendőrök onnan kihúzták. A gyilkost átadták a gyulai ügyészségnek.

— **Veszett görény garázdálkodása.** Szplit környékén az erdőkből görények jöttek elő a szigorú tél következtében. Veszélyeztették a juhnyájukat s mikor a gazdák agyon akarták verni őket, egy megtámadta az embereket s közülük négyet megmárt s veszélyes sebeket ejtett rajtuk. A kórházi orvosok megállapítása szerint a görény veszett volt s így a megmárt emberek helyzete életveszélyes.

— **Két petroliumot szállító vonat kigyulladt.** Romániában Bukarest és Konstanza között a vasúti pályán összeütközött két petroliumot szállító vonat, minek következtében robbanás, majd tűz keletkezett. Egész lángtengeré lett a pálya s a tűzből senki sem birt elmenekülni. A romok alatt eddig hét vasutas elégett holt testét találták meg, de még nem tudni, hogy kik és hányan hiányoznak. A szerencsétlenség oka hibás váltóállítás.

— **Jogositvány nélkül nem szabad gyógyszert árulni.** Noviszádon a rendőrség egy droguistától elkobozott félmillió dinár értékű gyógyszert s még tízezer dinár pénzbírságot is kiszabott. A droguistának ily cikkei árusítására nem volt joga.

— **Husz esztendő alatt hét gyilkosságot követett el egy rovott multu ember.** A neve Leitgeb Ferenc, 53 esztendő, volt mészárossegéd. Most fogták el Linben, mert megölt egy asszonyt. Elfogatásakor beismerte hogy 1915 óta ez a hetedik áldozata. Mindnyájan asszonyok, akikkel egy-egy ideig együtt élt, azután rendszerint megfojtotta őket, ki is rabolta s néhány esetben sikerült teljesen eltűnnie, úgy hogy nem is gyanakodtak rá a hatóságok. Egyébként pedig kü-

lönböző bűnözésekért már 13 évet ült börtönökben, de csak lopást és rablásokat tudtak eddig rábizonyítani, a gyilkosságokat most ismerte be ő maga. A rendőrség most nyomozza, hogy nincs-e még több áldozata is a rettenetes embernek.

— **Halomban hevernek a hullák a Dnyeszter jegén.** A szovjet határőrök tömegesen agyonlövők a Románia felé igyekvő szökevényeket. Oroszországból naponta csoportokba verődve, gyalog és szánokon igyekeznek átszökni férfiak, nők, gyerekek a Dnyeszter jegén Romániába, de az orosz határőrök puskákkal és gépfegyverekkel halomra lövik őket s ott hagják a folyó jegén prédául a kóbór állatoknak. Akik élve, vagy sebesülten mégis átmenekülhetnek, azokat a román hatóságok veszik pártfogásukba.

— **A noviszádi Hofher-Sranc-Clayton-Schuttleworth mezőgazdasági gépgyár céget adóeltitkolásért négy és félmillió dinár pénzbüntetésre ítélte a pénzügyigazgatósági bíróság.** A pénzbüntetés 3.378.637 dinár és 52 para, ítéleti illeték 101.530 dinár, az eltitkolt adó 844.659.38 dinár, összesen tehát 4.324.826 din. és 90 parát kell fizetnie a cégnek.

— **Vakmerő betörés a beográdi adóhivatalba.** Beograd város adóigazgatóságának pénztárába éjjel ismeretlen tettesek betörték, a pénzszekrényt feltörték s abból 13.560 dinár készpénzt elvittek. A ugyanott levő másfélmillió dinárt érő adóbélyeget nem bántották.

— **Régi háborús emlék.** Bácsón történt ez az érdekes eset. Kempf Flórián kőművesmester 1915-ben részt vett a világháboruban, s lövéstől meg is sebesült. Sebe azután rendesen begyógyult s soha sem érezte, hogy a karjában golyó van, de néha egy helyen fáj. A minap legnagyobb meglepetésére ágya mellett egy golyót talált a padlón s nem tudta honnan került az úgy oda, habár hallott egy koppanást. Végre rá jött, hogy a fegyver golyó a karjából esett ki s megtalálta a nyílást, csekély fájdalmat is érzett. A háborús emléket tehát tizenhét évig hordta a karjában.

— **Amerikában a rendőrség sortűzet adott a kommunistákra.** Detroit mellett (Eerborn) három ezer munkanélküli megtámadta a Ford-féle autógyárat kommunista agitátorok vezetése mellett. A gyárat ötven rendőr védte, kikre a tüntetők közepre zúdítottak. A rendőrök eleinte fecskendővel, majd könyfakasztó bombákkal akarták a tömeget eloszlatni, de a helyzet egyre veszélyesebb lett. Végre kénytelenek voltak sortűzet adni a tömegre, amelynek következtében

öt tüntető azonnal meghalt, huszan pedig megsebesültek, de ezek közül is ötnek az állapota reménytelen. A tüntetés teljesen jogtalan volt, mert Ford fizeti e vidéken a legnagyobb munkabért.

— **A Gráf Zeppelin, az óriási német léghajó újra megkezdte utazásait.** A téli pihenő véget érven a léghajó virágvasárnapján utra kell Délamerikába. A Gráf Zeppelin ezután repülőjáratot fog fenntartani Fridrihshafen és Buenos-Aires között. Az utazás Európából Délamerikába két napig, onnan visszafelé pedig három napig fog tartani.

— **Uj találmány, amely megakadályozza a repülőgépek leesését.** Párizsban kirérleteznek az új találmánnyal, amely úgy működik, mint egy gombnyomásra kinyitható ejtő ernyő. A kísérletezések egyelőre még nem nyilvánosak.

— **Egy főpincér borzalmas vérengzése Prágában.** A prágai Karlova uccában, a cseh főváros régi városrészében ötszörös gyilkosság, illetve gyilkossági kísérlet történt. Hrubý vendéglőst, édesanyját, feleségét, 9 hónapos fiukat és Vetrovski főpincért egy reggel vérbefagyva találták. Hrubý anyja, akinek a fejét baltával ketté hasították és nyakát késsel elvagták, már halott volt, a vendéglős, és felesége, a kisfiu meg a főpincér a halállal vívódik. A főpincér elmebeteg ember, a szurásokat ő ejtette maga magán, a többiek pedig ő akarta megölni pillanatnyi elmezavarában. A főpincér már volt elmeorvosintézetben, de azért tettét tagadja.

— **Uj gyorsasági rekordot állított fel a Bremen nevű német oceanjáró hajó.** A Bremen nevű Lloyd gőzös újabb rekordot állított fel. A kedvezőtlen időjárás ellenére négy nap, 17 óra és 10 perc alatt tette meg az utat az Atlanti oceanon.

— **A német kormány hat-százezer munkanélkülinek akar keresetet s így kenyeret biztosítani.** A dolog pénzügyi részének megoldásához egy és fél milliárd márka szükséges.

— **Harmincezer pengős valuta csempészés.** A marhegi osztrák-csehszlovák határállomáson leleplezték Friedmann Géza pozsonyi kereskedőt, aki kézi kofferjének kettős feneke közé harminchárom ezer sillinget és tizenkétezer korona csehszlovák valutát rejtett el. Az osztrák határrendőrség elkobozta a pénzt s Friedmann ellen megindította a bűnvádi eljárást.

Torma.

Kár volna.

— Jancsika, mosakodjál meg szépen, délután jön a doktor bácsi! Jancsika bögni kezd.
— Már megint? — multkor is azt mondtátok, aztán megmosdottam, meg akkor mégse gyűtt.

Senki.

— Te, ha jól láttam, — tegnap egy hölgy ült melletted a kávéházban. Ki volt az?

— Senki — a feleségem!

Iskolában.

Tanító: A nomádok azok, akik nem maradnak meg sokáig egy helyben, hanem helyüket gyakran változtatják és tovább költözködnek.

— Ki tudna közületek ilyen nomádokat megnevezni?

— Én tudok.

— Nos, kik azok?

— A szobalányok.

Melyik az?

— Maris, mi van itt a tálcán ebben a két csészében?

— Az egyik a reggeli kávé, a másik meg a borotváláshoz való víz!

— Jó, jó, Maris. De hát most már hogyan tudom meg, hogy melyik a reggeli s melyik a víz?

SPORT.

Razpis

prvenstva dravske banovine v table tenisu za leto 1932.

SK Mura v Murski Soboti prirejuje dne 27. in 28. marca 1932. prvenstvo dravske banovine v table tenisu.

Tekmuje se v sledečih konkurencah:

1.) Moštveno prvenstvo. Pravico udeležbe imajo le klubi dravske banovine s tročlanskimi moštvami. Prijavnina znaša Din 30.-

2.) Moški single,

3.) Ženski single,

4.) Moški double,

5.) Ženski double,

6.) Mixed-double,

7.) Single juniorjev do 15 let starosti.

Konkurence 2-7 so internacionalnega značaja in se jih smejo udeležiti vsi igralci, ne glede na to, da li so člani kakega kluba odnosno saveza, ali ne. Prijavnina znaša za single Din 10.-, za double pa Din 20.-

Prijave skupno s prijavnico, je poslati na naslov:

Adanič Josip, bančni uradnik, Murska Sobota, najkasneje do 26. marca 1932. Prijave brez prijavnine se ne bodo upoštevale.

Tekmuje se po pravilih JTTS-a. Tekma se vrši v zimskem vrtu gradu grofa Szápáry.

Pričetek dne 27. marca 1932. ob 10. uri predpoldne.

M. Sobota, dne 19. marca 1932.

S. K. MURA.

Gazdálkodás.

A szőlő oltása.

A szőlőgazdaság ma igen sok gazdának okoz gondot, főképen azoknak, akik vagy csak gyenge áron, vagy pedig még rosszabb esetben egyáltalában nem tudják termésüket értékesíteni. Már is felmerült az a kérdés, hogy nem lenne e jobb a szőlőtermést gyümölcs alakjában értékesíteni?

Tehát a termelést reformálni kell! Vagyis a borszőlőből át kell térni a csemegezőlőre! De ezt is oly módon kell eszközölni, hogy az eredményre, vagyis az új termésre ne kelljen évekig várni nagy tőke- és kamatvesztéssel.

Addig amíg a borások a szőlőmivelést rentábilissá tették, a szőlőátoltása nem okozott nagy gondot. Most tehát arra kell törekedni, hogy az átoltás úgy történjék meg, hogy ugyyszólván a termelésben megszakítás, pihenés ne legyen.

Az új rendszer szerint, amelyet alább ismertetünk 6000 tőkéen történt átoltás egy helyen egy gazdaságban s ebből megeredt több mint 5000 s az első évben hozott termést, amely be is érett.

Az új oltási módszer abban áll, hogy az előregedett szőlőtőkét öt cm.-re a föld felszíne alatt vágjuk le s az így keletkezett csonkot a közepén behasítjuk. A behasított részbe a tőke szélén illesztjük be az oltógalyat, úgy hogy annak a héja a tőke héjával közös felületen érintkezzen. A nagyon öreg tőkénél a hasítékba egymással szemben, tehát két oldalra helyezünk el egy-egy oltó galyat, míg a fiatalabbaknál elég egy oltógaly is. A kötöző hurkot már előre elhelyezzük a tőkén, hogy az oltógaly behelyezése után azonnal összehuzható legyen. Egyben azt is megakadályozzuk így, hogy a tőke jobban hasadjon, mint az az oltás céljára szükséges. Az oltógalyak betevése után a tőkét és az oltógalyat papírral, vagy még jobb, ha ruha darabokkal körülcavarjuk s ezt is szorososan rákötjük. Mikor ez is megvan, visszaállítjuk a földet úgy, hogy az oltás helye fölött a régi 5 cm.-es réteg meg legyen. Megjegyzendő, hogy az oltógalyaknak 2-3 szeműnek kell lennie.

Helyes volna tehát, ha a gazdák szőlőjük egy részét átoltanák csemegezőlőre, mert így volna eladni való szőlőjük, másrészt kevesebb lenne a bor, annak helyzete is megjavulna.

Minden esetre az a fontos, hogy csak a legfinomabb csemegezőlőfajokat telepítsük, még pedig olyanokat, amelyek alkalmasak a külföldre való szállításra.

Hogy mennyire megfontolandó evvel a kérdéssel foglalkozni, kitűnik Demetrovics Juraj földmívelésügyi miniszternek a minap a parlamentben tartott nagy expozéjából is. A miniszter nagy beszéde folyamán a többiek között hangsúlyozta a gyümölcs és a szőlőtermés fontosságát, hogy ezeknek intenzívebb termelésével is iparkodjunk csökkenteni e téren a behozatalt.

Az amerikai kormány 40 millió buschel búzát oszt szét a munkanélküliek között. — Hoover elnök aláírta a kongresszus által elfogadott törvényjavaslatot, amely 40 millió buschel búzát utal ki a munkanélküliek élelmezésére és az árvíz sújtotta vidék vetőmag állományának pótlására.

A japán-kínai háborúból Csehszlovákia iparának is van haszna. Kína most Csehszlovákiából vásárol iparcikkeket a bojkottált japán áruk helyett. Visszont pedig Japán az elvesztett kínai kereskedelmi piac helyett Dél-Afrikában igyekszik magának piacot biztosítani.

A munkanélküliek száma Franciaországban is emelkedett. Ujabban a munkanélküliek száma kerek tízezerrel 293.198-ra emelkedett. A múlt év megfelelő időpontjában mindössze 40.766 munkanélkülit tartottak nyilván.

Németország és Magyarország között megegyezés jött létre az áruforgalmi fizetések rendezéséről. A megállapodást a kormányok mielőbb jóváhagyják s azután azonnal életbe léptetik.

Németországban a munkadíjak 30-40 százalékkal csökkentek.

Franciaország arany készlete túlhaladta Amerikáét. A francia jegybank aranykészlete az utolsó kimutatóban szereplő 2942 millió dollár arannyal első ízben haladja túl a Federal Reserve szisztem 2938 millió dolláros készletét. Az Egyesült Államok arany összkészlete, beleértve a teauráltat is messze túllépi a francia készletet.

Csehszlovákiában a márciusi búzakontingens 4500 vagonban állapították meg, még pedig úgy, hogy minden vagon belföldi buza után két vagon külföldi buza hozható be. Február és márciusra összesen 600 vagon liszt behozatala van engedélyezve.

A Népszövetség pénzügyi bizottsága foglalkozott Görögország és Bulgária pénzügyi kérdéseivel, azután pedig napirendre tűzte a magyar adósságok rendezésének, illetve átutalásának kérdését. (Transzfer.)

Új szabályrendelet a vasutaknál. A közlekedésügyi miniszterium szabályrendeletet dolgozott ki, amely oda céloz, hogy a vasuti forgalmat a nagyobb pályaudvarokon egyszerűsítsék és minden feltűnést és zajt kerüljenek. Ezért április elsején már életbe fog lépni az ugynevezett csendrendelet. Megszűnnek a sipjelzések és fűtülések, amelyek eddig is idegesítették a körönséget. A vonatkísérő személyzet ezután kézjelekkel ad jelzést a mozdonyvezetőnek az indulásra. A vonatérkezést és beszállást

ezután a régi rend szerint fogják jelezni.

Felhívás!

Figyelmeztetek mindenkit, hogy számlámra Luthár Verona siviljának Murska Sobota semmiféle hitelt, kölcsönt ne adjon mert az ő részéről felmerülő költségeket el nem ismerem és nem fizetem.

Domanjšovci

ZLEBIČ JOLÁN

E közleményért a szerkesztőség felelőséget nem vállal.

HRANILNICE IN POSOJILNICE

F. Z. Z. N. Z. V Brezovcih

évi redes közgyűlése

f. év április hó 10.-én d. u. 1 órakor tartatik meg a hitelszövetkezet helyiségében a következő napirenddel:

1. Az utolsó közgyűlés jegyzőkönyvének felolvasása.
2. Az elnök és a felügyelőbizottság jelentése.
3. Az 1931 évi zárszámadások jó áhagyása.
4. Esetleges indítványok.

Megjegyzés: Ha a megállapított időben a gyűlés nem volna határozatképes, fél órával később új közgyűlés tartatik, mely tekintet nélkül a jelenlevők számára, fog határozni.

Valasztmány.

Pozor!

Vsi tisti delavci, ki so delali leta 1931 na imanju Državne Ergele Karadjordjevo v Bački Planki naj se zglasijo pri Benčak Jožef v Skakovcih gde dobijo plačano, šteri so zvršili svoje delo po kontraktuši. Vsakši naj pride z tistim, šteri ga je pogodo.

BENČAK JOŽEF.

Legujabb

TAVASZI DIVATLAPOK

kaphatók

HAHN IZIDOR papírkereskedésben
Murszka Szobota.

Razglas.

Iz konkurzne mase prezadolženke: trgovke Irene Halmoš v Murski Soboti prodam dne 21. in 22. marca 1932 v trgovskem lokalu na Aleksandrovi cesti št. 30. še ostalo blago: nekaj gotove obleke, suknje, kostume, hlače, opršnike, razne štofe, gumbe, štelaze, late za šator, ponjave, krojaško lado, bicikli in peč in sicer proti takojšnjemu plačilu v gotovini. Prodajalo se bo samo 21. in 22. marca 1932.

Murska Sobota, dne 14. marca 1932.

Dr. LJUDEVIT ŠOMEN odvetnik, upravnik konkurzne mase.